

P/S-dLDL-Kolesterol

LDL-Kolesterol, LDL

Klinisk kemi

Ackrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl

Li-heparin med gel

Provtagningsetikett

LJUSGRÖN

Fyllnadsvolym (mL)

3,5

Art.nr. (Inköpsportalen)

5023624

Remiss

Beställs elektroniskt i Cosmic.

Kan även beställas på pappersremiss [remissens namn]. Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se Krav på remissuppgifter i Provtagning – Allmänna anvisningar.

Provtagning

3,5 mL Ljusgrön propp med gel (LH Lithium Heparin Sep)

3,5 mL Guldgul propp med gel (Z Serum Sep Clot Sep Activator)

Provhantering

Vid längre tid förvaring pipettera av serum i sekundärrör 5mL 75x13mm.

Förvaring och transport

Gelröret kan förvaras centrifugerat i 24 i rumstemperatur eller 48 timmar i kyl.

Avpipetterad plasma kan förvaras i kyl 5 dygn.

Vid längre förvaring i frys (-20°C).

Förväntad svarstid

Analyseras dagligen, dygnet runt.

Tolkningsstöd

Referensintervall:

Flickor	1v - 5 mån:	0,45 - 2,2 mmol/L
Pojkar	1v - 5 mån:	0,54 - 2,4 mmol/L
Flickor	6 mån - 8 år:	0,70 - 2,6 mmol/L
Pojkar	6 mån - 8 år:	0,83 - 2,8 mmol/L
Flickor	9 - 17 år:	1,2 - 5,0 mmol/L
Pojkar	9 - 17 år:	1,1 - 3,6 mmol/L

Referensområde enl. Akademiska

Vuxna	18 - 30 år:	1,2 - 4,3 mmol/L
	31 - 50 år:	1,4 - 4,7 mmol/L
	> 50 år:	2,0 - 5,3 mmol/L

Referensområde enl. Norip

Bör ingå i utredning av primära och sekundära hyperlipoproteinemier och vid bedömning av kardiovaskulär risk. Vid bedömning av kardiovaskulär risk ska HDL bestämmas tillsammans med LDL för beräkning av LDL/HDL-kvoten. Ett alternativ för bedömning av blodlipidstatus är kvoten apolipoprotein B/apolipoprotein A1.

Det kolesterol som transporteras i plasma är dels esterifierat med långkedjiga fettsyror (ca 70 %), medan ca 30 % är oförestrat. Huvuddelen av plasmakolesterolet (60–70 %) transporteras i LDL-fraktionen, medan 25–35 % förekommer i HDL-fraktionen.

Mindre mängder kolesterol finns i kylomikronerna och VLDL.

Uttalade öknings i koncentration av plasmakolesterol förklaras främst av förändringar i LDL-kolesterol men separat bestämning av HDL-respektive LDL-kolesterol föredras för adekvat bedömning av kardiovaskulär risk.

Förhöjda LDL-nivåer förekommer bl a vid familjära hyperkolesterolemi och familjära dyslipoproteinemi.

Måttligt ökad LDL-nivå i plasma uppträder sekundärt vid åtskilliga tillstånd.

Förhöjda LDL-nivåer förekommer bl a vid familjära hyperkolesterolemi och familjära dyslipoproteinemi.

Önskvärda nivåer som finns i Läkeemedelsverkets behandlingsrekommendation 1:2005:< 3,0 mmol.

Indikation och medicinsk bakgrund

Ingår i bedömning av blodfetsprofilen, t ex vid utredning av hjärt-kärlsjukdom, diabetes och hypertoni.

De viktigaste lipiderna i plasma (blodfetterna) utgörs av triglycerider, kolesterol och fria fettsyror. Samtliga dessa är olösliga i plasma, varför de fria fettsyrorna i plasma transporteras bundet till albumin. För triglycerider och kolesterol gäller att de istället transporteras inneslutna i s k lipoproteiner, d v s komplex mellan lipider och protein.

Lipoproteinerna indelas i minskande storleksordning (men ökande densitet) i följande klasser: Kylomikroner, VLDL, IDL, LDL (Low Density Lipoprotein) samt HDL (High Density Lipoprotein). Kylomikroner svarar för att lipider upptagna över tarmslemhinnan transporteras ut i vävnaderna och till levern. VLDL, IDL och LDL transporterar lipider från levern ut i vävnaderna, medan HDL istället återtransporterar lipider (främst kolesterol) från vävnaderna tillbaka till levern. I levern utsöndras en del av kolesterolet ut i gallan, vilket är det enda sätt på vilket kroppen kan göra sig av med kolesterol.

Kolesterol har dels strukturella funktioner, t ex i cellmembran, i lipoproteiner och i myelinskidor, dels fungerar den som basmolekyl för syntes av gallsyror, D-vitamin och steroidhormoner. Av det kolesterol som omsätts dagligen utgör vanligen det från födan tillförda kolesterolet en mindre del än det endogena som fram för allt syntetiseras i levern. Ca 70 % av plasmakolesterolet återfinns i LDL-fraktionen, medan ca 25 % ingår i HDL.

NPU-kod

SWE 05408 Plasma-Kolesterol+ester, i LDL;substratkoncentration

Övrigt

Endast för laboratoriet

Beställs med analyskod: DLDL

Utarbetad av: Anna Kärrberg

Medicinskt ansvarig: Mattias Aldrimer